

3.5 Gebiedstypering

De gemeente Schermer maakte tot voor kort deel uit van het Nationaal Landschap Laag Holland. Met de invoering van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte van het rijk, is de systematiek van nationale landschappen komen te vervallen. De kernkwaliteiten van de nationale landschappen blijven echter voortbestaan. Het voormalige Nationaal Landschap Laag Holland is kenmerkend voor het beeld dat ons land typeert, nat en plat, dijken, molens, openheid en bollenvelden. Op hoofdlijnen is het gebied op te delen in de droogmakerij en het veenweidegebied.

In het landschap zijn enkele watergangen en wegen als duidelijke assen te herkennen. Ook hier is de menselijke hand duidelijk zichtbaar. Op de hoofdassen worden water en wegen gecombineerd. De assen liggen parallel of staan juist loodrecht op elkaar. Dit is in overeenstemming met de verkaveling van de droogmakerij. De aanwezig bebouwing is vooral langs en verspreid over deze assen opgericht.

Op een aantal punten zijn de dorpskernen ontstaan. De dorpskernen zullen geen deel uitmaken van het nieuwe bestemmingsplan voor het landelijk gebied. Toch zijn ze van belang voor ruimtelijke keuzes die voor het landelijk gebied gemaakt worden. De kernen liggen tegen de verkeers- en waterwegen en dan met name op kruising van de hoofdassen.

Langs de hoofdassen vindt het meeste gemengde gebruik plaats. Deze assen functioneren als hoofdontsluiting voor het gebied en zijn in staat om publieksaantrekkende functies te herbergen. De provinciale weg N243 is de hoofdontsluitingsroute die het gebied doorkruist. De provincie werkt als wegbeheerder aan de reconstructie van deze weg om de doorstroming van het toegenomen van autoverkeer op een veilige manier te garanderen.

De reconstructie van de N243 wordt nog door de provincie uitgewerkt. Indien er planologische wijzigingen noodzakelijk zijn, dan wordt hiervoor een zelfstandige procedure gevolgd. De provincie is zeer kritisch op ontwikkelingen aan de noordkant van de Noordervaart. Deze percelen sluiten direct aan op de provinciale weg. Door in de toekomst transformaties van functies toe te staan die een grotere verkeersaantrekkende werking tot gevolg hebben, kunnen onwenselijke situaties ontstaan. De gemeente stelt zich dan ook terughoudend op ten aanzien van dergelijke transformaties. Een goede verkeerskundige inpassing is noodzakelijk.

Het grondgebruik is van oudsher met name agrarisch geweest. In de tweede helft van de twintigste eeuw is de welvaart en daarmee de vrije tijd van mensen sterk toegenomen. Inmiddels woont het merendeel van de Nederlandse bevolking in de stad. De omliggende gebieden van steden en dorpen hebben gedeeltelijk een recreatieve functie gekregen.

De gemeente Schermer is nog altijd een actief agrarisch productiegebied. De recreatieve functie bestaat slechts naast de agrarische. Binnen het landelijk gebied zijn geen grootschalige voorzieningen voor recreatie aanwezig. Recreatie vindt vooral plaats in de vorm van fietsen, wandelen en andere vormen van extensieve recreatie.

De rechte linten van agrarische bouwpercelen met de achterliggende agrarische gronden zorgen voor een zeer open landschap.

3.6 Woonbebouwing

De woonbebouwing binnen de gemeentegrenzen bestaat met name binnen de dorpskernen. Burgerwoningen komen echter ook verspreid voor in het buitengebied. In veel gevallen is dit ontstaan vanuit een functieverandering van vrijgekomen agrarische bebouwing. Burgerwoningen zijn echter niet typerend voor het landelijk gebied. In het noordwesten, tegen Alkmaar aan, ligt het buurtschap De Omval. Dit is het enige stedelijke gebied binnen de plangrenzen. In het noordoosten van de gemeente is een kleine vlek van verschillende woningen en bedrijfsgebouwen aanwezig aan de Ursemmerweg. Dit is zo beperkt dat er geen sprake is van een buurtschap.

Ondanks de voorkomende functieverandering van agrarisch naar wonen, is de structuur van lintbebouwing en de openheid van het landschap bewaard gebleven.

3.7 Deelgebieden en kernkwaliteiten

We onderscheiden de volgende geografische gebieden; droogmakerij Schermeer, de polders Noordeindermeer, Menningweer en de Oterlekerpolder en de veenweidegebieden Elandspolder en de Mijzenpolder. Voor al deze gebieden geldt dat er sprake is van zeer open landschap met een historische verkaveling.

Om de historische verkaveling, het natuurlijke karakter en de openheid van het landschap te behouden wordt er een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van werken (afgraven, ophogen, dempen en graven van sloten, aanleggen van paden, etc.) Dit vergunningstelsel wordt niet opgenomen voor de bouwpercelen. een dergelijk stelsel dient de onderhavige bestemming te beschermen. Om die reden zal er een dubbelbestemming gelden waaruit de cultuurhistorische waarde blijkt. Dit vergunningstelsel geldt in beginsel niet voor bouwpercelen.

3.7.1 Droogmakerij

De droogmakerij beslaat circa tweederde van het landelijk gebied. De hoofdas Noordervaart verdeelt het gebied in een noordelijk en een zuidelijk deel. Noord en zuid zijn redelijk vergelijkbaar met elkaar. Binnen dit gebied vindt nog de meeste agrarische activiteit plaats. De agrarische bouwpercelen kenmerken het gebied. Het regelmatige en goed behouden kavel- en slotenpatroon is hier nadrukkelijk aanwezig. Deze kwaliteit is goed zichtbaar doordat de bebouwing langs de assen wordt onderbroken door doorzichten.

Het zuidwestelijke deel heeft een hogere natuurwaarde. Dit gebied is door de provincie aangewezen als weidevogelgebied.

3.7.2 Oterlekerpolder

Dit is het meest noordelijk deel van het grondgebied van de gemeente Schermer. De Oterlekerpolder is "oud land" en bestond als eiland binnen wat nu de droogmakerij is. Op de website van de gemeente is te lezen dat deze polder al sinds de 11^e eeuw onafgebroken bewoond wordt. Het afwijkende kavelpatroon ten opzichte van de droogmakerij is hier goed zichtbaar.

3.7.3 De Matten

De Matten is een klein gebied dat wordt omsloten door de rest van de droogmakerij. Voordat de Schermeer werd drooggemalen bestond dit gebied al als eiland. Het gebied de Matten is bijzonder, omdat de verkaveling zich hier onderscheidt van de omliggende droogmakerij. Het is van cultuurhistorische waarde dat het eilandje hier op deze manier nog zichtbaar is.

3.7.4 Eilandspolder

Het oorspronkelijk Schermer Eylandt vormt samen met de Menningweerpolder het Natura 2000 gebied Eilandspolder.

De Eilandspolder omvat een open poldergebied dat wordt omgeven door twee grote droogmakerijen, de Schermer en de Beemster. De polder is feitelijk een ontgonnen hoogveenvlakte; zowel landschappelijk als cultuurhistorisch kan er een westelijk en een oostelijk deel worden onderscheiden.

De Eilandspolder. Bron: www.landvanleeghwater.nl

De grootste oppervlakte in het gebied wordt ingenomen door graslanden op veen, die op een aantal plekken worden begrensd door lintvormige verlandingsvegetatie. De polder heeft vooral betekenis als rustgebied voor Smient, Goudplevier en Grutto en als leefgebied van Noordse woelmuis. Hier en daar komen overgangsvenen en soortenarme zoomvormende ruigten voor, die tevens het belangrijkste leefgebied van de Noordse woelmuis vormen. De invloed van brak water is vrijwel verdwenen, maar hier en daar worden nog wel kenmerkende brakke overgangsvenen met Ruwe bies (*Schoenoplectus tabernaemontani*) aangetroffen.⁵

We onderscheiden het westelijke deel dat wordt gevormd door het oorspronkelijke Schermer Eylandt en het oostelijke deel dat is ontstaan bij het droogleggen van de Menningweer.

We houden vast aan het op natuurbehoud gerichte agrarische gebruik binnen de Eilandspolder. In het oostelijke deel is nu niet voorzien in een agrarisch bouwperceel in het landelijk gebied. Om het op natuurbehoud gerichte agrarische gebruik in stand te houden, kan het mogelijk zijn dat er aan de rand een bouwperceel wordt gevestigd. Een eventuele aanvraag wordt op zijn eigen merites beoordeeld. Er wordt in het bestemmingsplan dan ook geen agrarisch bouwperceel bij recht toegestaan. Het beleid is hiermee gericht op behoud en niet op ontwikkeling. Dit geldt voor gebouwen, maar ook voor bouwwerken geen gebouwen zijnde en beplanting.

Het westelijke deel van de Eilandspolder, ligt ingeklemd tussen de droogmakerij, de Noordeindermeerpolder en het oostelijke deel van de Eilandspolder. In tegenstelling tot het oostelijke deel is hier wel sprake van meerdere bouwpercelen. Het valt op dat een groot deel van de

⁵ Kenschets uit gebiedendatabase Alterra:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=8&id=n2k89&topic=detailinfo>

bouwpercelen een woonbestemming heeft. Alle bestande bouwvlakken zijn bestemd met een bouwvlak.

Net als in het oostelijke deel is het beleid gericht op behoud. Het is wenselijk dat het op natuurbehoud gerichte agrarische gebruik ook hier in stand wordt gehouden. Er zal daarom zeer terughoudend worden omgegaan met de wijziging van gebruik van de agrarische percelen. Er dient een integrale afweging plaats te vinden bij vrijkomende agrarische bebouwing. Het beleid is er niet op gericht om het gebruik in de komende planperiode te wijzigen. Om deze reden zal er in het bestemmingsplan geen wijzigingsbevoegdheid voor vrijkomende agrarisch bebouwing worden opgenomen. Indien het gebruik van de laatste agrarische bedrijven wordt gewijzigd, dan bestaat het risico dat er in de toekomst een nieuwe behoefte ontstaat aan een agrarisch bouwperceel. Dit heeft een ongewenste verdichting in het gebied tot gevolg.

3.8 Stedenbouwkundige opzet

3.8.1 Linten

De rechte lijnen in het landschap komen terug in de bebouwing. Langs de wegen, vaarten en dijken komt bebouwing voor. Anders dan binnen de kernen, is in het landelijk gebied sprake van losse korrels. De bouwkvavels worden onderbroken door doorzichten. Bij ontwikkelingen en transformaties moet voorkomen worden dat de linten verdichten en de openheid van het landschap verloren gaat.

Door geen nieuwe agrarische, bedrijfsmatige of woonpercelen toe te staan, blijven de verkavelingsstructuur en de openheid behouden. Het is niet wenselijk dat door verdichting een meer aaneengesloten lintbebouwing ontstaat. Gelet op de beoogde woningbouwproductie en de ruimte die ontstaat door vrijkomende agrarische bebouwing is er ook geen noodzaak om solitaire, nieuwe bouwpercelen toe te voegen.

Indien in samenhang met een bedrijfssanering de noodzaak bestaat om meerdere woningen te bouwen, dan heeft het de voorkeur dat deze binnen het oorspronkelijke agrarisch bouwperceel worden gerealiseerd.

Het plan voorzien niet in de uitbreiding van woonpercelen ten behoeve van bebouwing, tuinen of hobbymatige activiteiten. Een uitzondering hierop is mogelijk indien de oppervlakte van het woonperceel van een dermate afmeting is dat dit onevenredig afwijkt van de normale, minimale afmetingen van een woonperceel in het landelijk gebied.

Een perceelbreedte is vaak 25 meter of een veelvoud daarvan. Dit is echter geen vaste maat die van oudsher wordt gehanteerd. Dit is een maat die bij benadering gehanteerd kan worden. Een minimale maat van 750m² achten we toelaatbaar voor een burgerperceel, evenals een minimale breedte en diepte van 25 meter. Bij een aanvraag tot vergroting van een kleine kavel geldt dit als uitgangspunt. De situatie ter plaatse moet de vergroting wel toelaten. Een verruiming aan de achterzijde doet minder afbreuk aan de openheid dan een verbreding van het perceel. Het bestemmingsplan neemt hiervoor geen directe bouwrechten op, maar biedt de mogelijkheid om met een wijzigingsbevoegdheid de ervan te verruimen (bestemming Wonen).

3.8.2 Erven

Er is een ervenstudie uitgevoerd, waarin de aanwezige kernwaarden zijn onderzocht. Dit onderzoek is uitgevoerd door Landschap Noord Holland. Het agrarische erf is typerend voor de gemeente

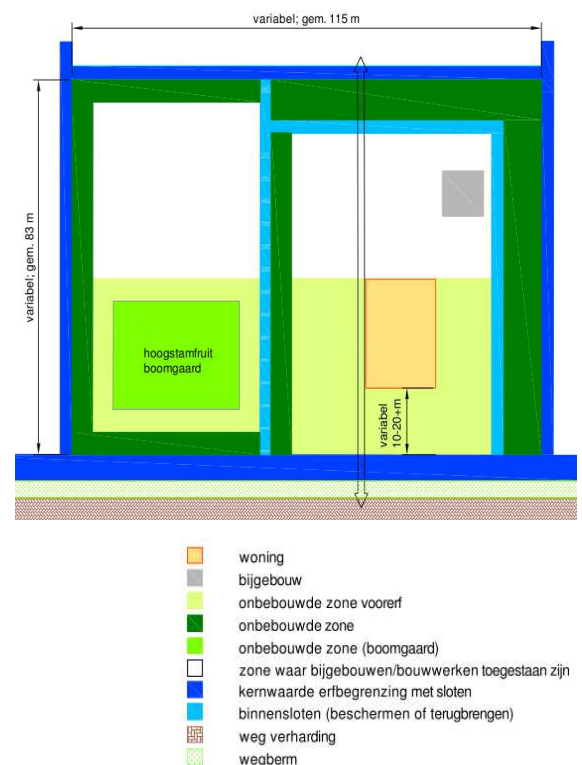
Schermer. Deze erven dragen in hoge mate bij aan de karakteristieke en cultuurhistorische uitstraling van het landelijk gebied. De rationele en rechte verkaveling van het gebied is doorgevoerd in de opzet van de erven. De kavelbreedtes variëren tussen de 100 en de 140 meter, er is geen vaste breedtemaat gehanteerd. De grootste erven vallen samen met de kavelbreedte, kleinere erven zijn in de hoek van een kavel gesitueerd. Deze erven liggen aan de koppen van de kavels. De afstand van de bebouwing tot de weg varieert. De meest kenmerkende bebouwing is een stolpboerderij, vaak gebouwd op een terp. Rondom het erf liggen veelal sloten die de grenzen van het erf duidelijk markeren. De grond die voor de terp bestemd was, werd rondom het erf afgegraven, waardoor de kenmerkende erfsloten ontstonden. Wanneer het erf te klein werd, werd er een nieuwe rechthoek toegevoegd, welke opnieuw werd omgeven door water. Deze grillige groei is zeer kenmerkend voor het gebied en redelijk uniek. Ondanks dat er niet gesproken kan worden van een vaste maat, is de historische gemiddelde grootte van een erf 115 meter breed en 83 meter diep. Dat komt overeen met 9500 m², oftewel net geen hectare. De agrarische bouwvlakken die in het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2003 zijn opgenomen komen hiermee overeen. Door schaalvergroting van de afgelopen decennia, zijn de agrariërs met bebouwing op het erf gaan verdichten. De maat van circa 1 ha is zeer houdbaar gebleken omdat vele bouwvlakken nog niet volledig zijn benut danwel nog niet zijn uitgebreid. Doordat het voorerf doorgaans niet in het bouwvlak is opgenomen ontstaat wel een wat vertekend beeld. In het vigerende bestemmingsplan hebben deze gronden een agrarische bestemming, terwijl ze in feite, zij het onbebouwd, tot het erf van de bedrijfswoning behoren en ook als zodanig in gebruik zijn (tuin).

Een eventuele vergroting verdient een landelijke inpassing, dit maakt onderdeel uit van de beoordeling.

De aanwezige cultuurhistorische waarden van bestaande erven zullen worden beschermd door een meer gedetailleerde wijze van bestemmen. De figuur op deze pagina laat de kernwaarden van een typisch Schermer erf zien. Indien er op een erf kernwaarden aanwezig zijn, dan wordt hier een op behoud gerichte regeling voor opgenomen. Het bestemmen van erfsloten en binnensloten als water is daar een voorbeeld van.

Het onbebouwde voorerf is in het bestemmingsplan Landelijk gebied 2003 buiten het bouwvlak gehouden. Deze bescherming is voortgezet in dit bestemmingsplan. De reguliere agrarische bestemming die nu op de voorerven rust, past niet bij het huidige gebruik. Anders dan in een weiland wordt het voorerf tevens gebruikt als tuin, oprijlaan (met verhardingen en parkeerplaatsen), etc.

Het aantal agrariërs is de afgelopen decennia sterk teruggelopen en deze trend zet zich nog voort. Met het staken van de agrarische activiteiten krijgen de agrarische bouwpercelen en de daarbij

behorende vrijkomende agrarische bebouwing een andere gebruiksfunctie. Het nieuwe bestemmingsvlak dient in omvang te worden aangepast aan het nieuwe gebruik.

Voor agrarische percelen waar sprake is van een cultuurhistorisch erf, kan op het moment dat de functie verandert naar louter wonen een ruimer woonerf worden toegekend dan dat voor een burgerwoning gebruikelijk is. De bebouwingsmogelijkheden worden wel verder teruggebracht. Hierdoor worden historische stolpen en erven beschermd. Onder vrijkomende agrarische bebouwing wordt hier nader op in gegaan.

3.8.3 Kenmerkende bebouwing

De stolpen en de molens zijn zeer kenmerkende bebouwingsvormen voor de gemeente Schermer. De aanwezigheid van stolpen zijn vanwege hun karakteristieke vorm met een (vrijwel) vierkante plattegrond en een piramidevormig dak, cultuurhistorisch waardevol. De waarde wordt in grote mate bepaald door de uitwendige hoofdvorm. De goot- en bouwhoogte wordt daarom gedetailleerd bestemd. Aangevuld met een sloopvergunningstelsel, zoals beschreven in de Wro, is het pas mogelijk om een stulp te slopen nadat een vergunning is verleend voor het vervangende bouwwerk. De overige (bedrijfs)woningen worden ook gekenmerkt door één bouwlaag en een kap. De Stichting Schermer Molens heeft verzocht de her- en nieuwbouw van molens mogelijk te maken (inclusief Vaarten en sloten). Het is de vraag of dergelijke ontwikkelingen zich de komende tien jaar voordoen en vooral op welke locatie dat zal gebeuren. Het gaat daarom te ver om nu al locaties aan te wijzen waar herbouw plaats kan vinden. Bij een concreet plan zullen de effecten op de omgeving beoordeeld moeten worden. Iedere molen heeft namelijk een molenbiotoop welke een beperkend effect heeft op de bebouwingsmogelijkheden in de omgeving. De herbouw van molens kan bijdragen aan de versterking van de cultuurhistorische waarde van het gebied.

Hoofdstuk 4 De agrarische sector

4.1 Agrarische bouwvlakken

Het bestemmingsplan kenmerkt zich door ruime ontwikkelingsmogelijkheden bij recht voor agrarische bedrijven. De agrarische bouwpercelen meten circa 1 ha. Een vergelijking van recente luchtfoto's en de agrarische bouwpercelen laat zien dat in veel gevallen nog niet tot een maximale invulling van het vlak is gekomen. Ondanks dat in veel gevallen de openheid prevaleert ten opzichte van persoonlijke belangen, is het wenselijk dat deze ontwikkelingsmogelijkheden behouden blijven. De verwachting is immers dat op termijn de maat van circa 1 ha voor meer agrariërs onvoldoende zal blijken, aangezien de schaalvergroting van deze bedrijven zich voortzet. De bestaande rechten worden dan ook niet teruggebracht. De LTO heeft het beeld bevestigd dat er in zijn algemeenheid nog voldoende groeimogelijkheden bestaan en dat een uitbreiding op dit moment niet noodzakelijk is.

In het bestemmingsplan is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen, waardoor een vergroting van een bouwvlak tot 2 ha mogelijk wordt gemaakt. Uitgangspunt is dat er alleen aan een dergelijke uitbreiding wordt meegewerkt indien daar een noodzaak toe bestaat. Dit moet onderbouwd worden met een bedrijfsplan. In de basis wordt de maat van circa 1 ha per agrarisch bouwvlak bestendigd. Een

uitbreiding tot 2 ha is te ingrijpend in het landschap om bij recht toe te staan. Het landschappelijk kwetsbare gebied en schaarse open karakter moet worden afgewogen tegen het belang van de bouw mogelijkheden van agrariërs. Bovendien draagt een grote toename aan bebouwing niet bij aan de openheid. Vanzelfsprekend spelen omgevingsfactoren een rol en mag de uitbreiding niet leiden tot onevenredige beperking of hinder van omliggende functies.

Aan de uitbreiding van de bouwvlakken worden de volgende voorwaarden gesteld:

- de uitbreiding dient noodzakelijk te zijn voor het voortbestaan van het volwaardige agrarische bedrijf;
- om de noodzakelijkheid aan te tonen wordt een bedrijfsplan overgelegd;
- er wordt pas tot wijziging overgegaan nadat advies is ingewonnen bij de Agrarische Beoordelingscommissie;
- er wordt een erfinrichtingsplan verlangd;
- nabijgelegen functies mogen geen onevenredige hinder ondervinden van de uitbreiding van het bouwvlak.

Tot slot is in het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid opgenomen ten einde de vorm van het bouwvlak te wijzigen. Hierbij geldt de voorwaarde dat het bouwvlak in omvang niet mag toenemen en dat de naastgelegen functies geen onevenredige hinder mogen ondervinden. Het aantonen van de noodzakelijkheid is bij deze wijzigingsbevoegdheid niet vereist.

4.2 Nieuwvestiging

De structuurvisie 'Kamers en Linten 2040' staat nieuwvestiging van agrarische bedrijven niet toe. Het bestemmingsplan neemt geen mogelijkheid op tot nieuwvestiging van agrarische bedrijven. Vanwege hervestiging om externe redenen kan het gewenst zijn om een agrarisch bedrijf elders uit de gemeente te verplaatsen in of naar het landelijk gebied op een nieuw bouwvlak. Omdat op voorhand niet is te overzien over wat voor gevallen het gaat, waar zich dit gaat voordoen en in welke omvang, dient hier terughoudend mee te worden omgegaan. Het bestemmingsplan bevat geen bepaling om dit mogelijk te maken. Dergelijke situaties moeten in de toekomst zorgvuldig worden onderzocht. Een afzonderlijke bestemmingsplanprocedure is dan het beste instrument om dit te bewerkstelligen.

4.3 Bedrijfswoning

Bij een agrarisch bedrijf is één bedrijfswoning toegestaan. De bebouwingsregels uit het bestemmingsplan Landelijk gebied 2003 zijn toereikend voor deze woningen en zijn overgenomen in dit bestemmingsplan.

In het landelijk gebied hebben sommige agrarische percelen een tweede bedrijfswoning. De bedrijfswoningen zijn in het vigerende bestemmingsplan bestemd als agrarische functie met een relatie tot het agrarische bedrijf. In dit bestemmingsplan zijn deze woningen in beginsel bestemd als 'Wonen' indien deze woningen geen relatie meer hebben met het agrarische bedrijf omdat deze woningen zijn verkocht aan particulieren. Hierbij moet wel worden beoordeeld of agrarische bedrijven in de omgeving niet onevenredig worden belemmerd door te toetsen aan de aan te houden afstanden van de VNG richtlijn. Voor de overige gevallen waarin de tweede bedrijfswoning nog steeds een functie als zodanig heeft, is dit aangeduid op de verbeelding met een relatie naar het agrarisch bouwvlak waar het betrekking op heeft.

Het realiseren van een nieuwe tweede bedrijfswoning is slechts mogelijk indien dit noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. Gedacht kan worden aan grotere veehouderijen waar permanent toezicht op het perceel noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering. De noodzaak zal onderbouwd moeten worden. De ontwikkeling van een tweede bedrijfswoning geschiedt bij voorkeur op het bestaande erf. Een tweede woning wordt, overeenkomstig het bestaande beleid, niet op meer dan 75 meter van de bestaande woning gerealiseerd.

4.3.1 Toegangsdam

In het kader van het vooroverleg heeft LTO de wens geuit om een extra toegangsdam te realiseren bij de agrariërs. De extra toegangsdam maakt het gemakkelijker om met voertuigen het erf op en af te rijden. Meerdere dammen kunnen in het aanzicht echter een verrommeling teweegbrengen, omdat er een tweedeling op het perceel kan ontstaan. Het onderscheid tussen een gedeeld, goed onderhouden voorerf en een op agrarische bedrijvigheid gericht achtererf moet zoveel mogelijk worden behouden. Om aantasting van het historische beeld zo veel mogelijk te voorkomen, wordt een tweede toegangsdam met een binnenplanse afwijking toegestaan. Er zal getoetst moeten worden aan de cultuurhistorische waarden van het perceel waarbij sturing gegeven kan worden aan de locatie en afmeting van de nieuw te realiseren dam.

4.4 Intensieve veehouderijen en grondgebonden bedrijven

4.4.1 Intensieve veehouderij

De intensieve veehouderij is een bijzondere vorm van een niet grondgebonden bedrijf. In de provinciale verordening is in de definitie voor intensieve veehouderij bepaald dat het biologische houden van dieren, het houden van melkvee, overig rundvee, geiten, schapen en of paarden niet onder de categorie intensieve veehouderij valt. Binnen de gemeentegrenzen zijn nog twee pluimveehouderijen actief die onder de reikwijdte van de definitie voor een intensieve veehouderij vallen. Een derde locatie aan de Menningweerweg wordt naar verwachting getransformeerd naar een woonlocatie (ruimte-voor-ruimte). Er bestaan in feite drie categorieën van veehouderijen, namelijk:

- Grondgebonden
- Niet grondgebonden, niet zijnde een intensieve veehouderij
- Intensieve veehouderij

Het onderscheid is niet altijd even duidelijk. Dit wordt veroorzaakt doordat agrarische bedrijven zodanig vergroten waardoor koeien vaker en langer op stal komen te staan. De redenen hiervoor zijn ingegeven vanuit milieuwetgeving, bedrijfseconomische redenen (kosten reduceren) en lokale 'belemmeringen' (ongunstige verkaveling, landbezit).

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie is een definitie gegeven van een intensieve veehouderij:

Niet-grondgebonden agrarische bedrijven die zelfstandig of als neventak (nagenoeg) geheel in gebouwen varkens, pluimvee, konijnen, vleeskalveren, pelsdieren en/of overig kleinvee houden. Het biologisch houden van dieren conform de Landbouwkwaliteitswet, het kweken van vis en het houden van melkvee en overig rundvee, geiten, schapen of paarden wordt niet aangemerkt als intensieve veehouderij.

Het in gebruik hebben van agrarische grond ten behoeve van de functie is dus van groot belang om te kunnen spreken van grondgebonden bedrijven. Voor intensieve veehouderijen is de agrarische grond minder van belang, aangezien de bedrijfsvoering met name in gebouwen plaatsvindt. Dit type veehouderij gaat gepaard met een grotere hoeveelheid bebouwing in verhouding tot de beschikbare hoeveelheid open land en heeft daarom aanzienlijk meer ruimtelijke impact op het landschap dan een grondgebonden agrarisch bedrijf. Bovendien heeft de grote hoeveelheid aan dieren die wordt gehouden in de bedrijfsgebouwen, een ongunstig effect op diverse milieufactoren. Een toename van stikstof kan significant negatieve effecten hebben op het Natura 2000 gebied. Wanneer de stikstofemissie op de bodem neerdaalt veroorzaakt het een verrijking van de bodem. Als gevolg daarvan worden de oorspronkelijke vegetaties verdrongen door algemene plantensoorten waardoor een sterke achteruitgang van de biodiversiteit in die gebieden optreedt. Om dat tegen te gaan wordt op nationaal niveau een aanpak voorgestaan om de stikstofdepositie terug te dringen. Door de stikstofproblematiek is het beleid omtrent intensieve veehouderij restrictief en zijn intensieve veehouderijen nauwelijks toelaatbaar (eisen ten aanzien van stikstof worden naar verwachting in het beheerplan voor Natura 2000 verwerkt). Binnen de gemeente zijn in beginsel slechts grondgebonden agrarische activiteiten toegestaan. Intensieve veehouderijen en dierveredeling op grote schaal is,

gelet op de ruimtelijke impact en de milieueffecten, niet toegestaan. In het bestemmingsplan zijn nieuwe intensieve veehouderijen niet toegestaan.

Ten aanzien van de bestaande intensieve veehouderij (pluimveehouderij te Grootschermer) geldt dat recentelijk (2011) planologische uitbreidingsruimte is gecreëerd. Dit wordt in het bestemmingsplan overgenomen. Het is niet de verwachting dat in de nabije toekomst verdere uitbreidingsruimte nodig is. Verdergaande uitbreidingsruimte zal daarom niet worden geboden. De wijzigingsbevoegdheid tot vergroting van het bouwvlak geldt dus niet voor de bestaande intensieve veehouderij. Indien het in de toekomst wenselijk blijkt te zijn om de bestaande intensieve veehouderij alsnog uit te breiden, is een bestemmingsplanherziening het aangewezen instrument.

4.4.2 Dierveredeling als nevenactiviteit

In het vigerende bestemmingsplan is dierveredeling als nevenactiviteit opgenomen. Hiermee is het intensief houden van dieren als nevenactiviteit bedoeld. Het beleid ten aanzien van het landelijk gebied kent als belangrijk uitgangspunt het behouden van de agrarische activiteiten. Het overwegend agrarische gebruik van het landelijk gebied is een drager van het landschap. Door diverse nevenactiviteiten bij agrariërs toe te staan wordt de mate waarin agrarische bedrijven kunnen voortbestaan versterkt. Naast nevenactiviteiten in bijvoorbeeld recreatieve sfeer zijn juist agrarische (aanverwante) nevenactiviteiten interessant voor agrariërs. Met name voor akkerbouwers bestaat de mogelijkheid om deze activiteit met een gesloten kringloop te ontplooien. Meststoffen die van buiten het bedrijf aangevoerd moeten worden, kunnen door deze nevenactiviteit binnen het eigen bedrijf geproduceerd worden. Het benodigde veevoer kan ook in eigen beheer geproduceerd worden.